

9. Tyttöjen häirintään puututaan!

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuva häirintä on tasa-arvolaisissa tarkoitettua syrjintää ja yksi sukupuolten epätasa-arvon ilmenemismuoto. Vuoden 2017 kouluterveyskyselyn perusteella erityisesti tytöt, ulkomaista syntyperää olevat, toimintarajoitteiset ja kodin ulkopuolelle sijoitetut nuoret kokevat runsaasti seksuaalista häirintää sekä koulussa että koulun ulkopuolella. Hyvinvoiva sateenkaarinuori -tutkimuksen mukaan sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten kokema häirintä on tätäkin yleisempää.

Oppilaitosten tulee kiinnittää huomiota mm. seksuaalisen häirinnän ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen. Oppilaitokset, mukaan lukien perusopetuslain piirissä olevat koulut ovat velvollisia laatimaan koulukohtaisen tasa-arvosuunnitelman. Velvollisuus koskee myös esiopetusta. Toiminnallinen tasa-arvosuunnitelma on väline tasa-arvon edistämiseen ja toteuttamiseen oppilaitoksessa. Tasa-arvosuunnitelman tulee sisältää selvitys oppilaitoksen tasa-arvotilanteesta, tarvittavat toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi ja arvio aiempaan suunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamisesta ja tuloksista. Suunnitelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota muun muassa sukupuoleen perustuvan ja seksuaalisen häirinnän ehkäisemiseen ja poistamiseen.

Istanbulin sopimusedellyttää, että virallisiin opetussuunnitelmiin kaikilla koulutustasoilla sisällytetään oppilaiden kehitystasoon sovitettua opetusmateriaalia, joka käsittelee mm. naisiin kohdistuvaa väkivaltaa, sukupuolten tasa-arvoa ja oikeutta henkilökohtaiseen koskemattomuuteen. Myös GREVIO on ensimmäisessä Suomessa koskevassa raportissaan kehottanut Suomen viranomaisia arvioimaan uudelleen mm. opetusaineistoja varmistaakseen, että kaikkia naisiin ja tyttöihin kohdistuvan väkivallan muotoja käsitellään iänmukaisesti. GREVIO kehotti Suomea varmistamaan, että oppilaitosten henkilökunta on tietoinen siitä, miten yleissopimuksen soveltamisalaan kuuluvat eri väkivallan muodot tunnistetaan ja miten niitä käsitellään.